

ÍNDIX

ÍNDIX DE TAULES I FIGURES	15
PRÒLEG	17
ELS AUTORS	21
ABREVIATURES	25

PART I UN NOU MARC D'ARRENDAMENTS URBANS D'HABITATGE PER A CATALUNYA

UN NOU MARC D'ARRENDAMENTS URBANS D'HABITATGE PER A CATALUNYA .. <i>Sergio Nasarre Aznar</i>	31
1. La necessitat d'un nou marc d'arrendament urbans d'habitatge, després de deu anys de crisi	31
2. Desenvolupament dels treballs i metodologia	36
3. Els paràmetres de la proposta de reforma	40
4. Estudis especialitzats	42
5. Metodologia de l'elaboració dels Principis	45
6. Conclusions	47

PART II LÍNIES ORIENTADORES PER A UNA NOVA NORMATIVA D'ARRENDAMENTS URBANS D'HABITATGE

CAPÍTOL 1. ÀMBIT D'APLICACIÓ DE LA NORMATIVA	51
<i>Rosa Maria Garcia Teruel</i>	
1. Tractament a la LAU 1994	52

1.1. Normativa especial de protecció de l'arrendatari d'habitatge	52
1.2. Pressupòsits per aplicar la Llei d'Arrendaments Urbans estatal	52
1.3. Exclusions de la LAU	54
2. Interpretació del criteri	55
a) Arrendaments urbans d'habitatge	55
b) Habitualitat de la necessitat d'habitatge	56
c) Habitabilitat i certificat d'eficiència energètica	57
d) Exclusions de la Llei	58
e) Alteració de les circumstàncies	59
3. Conclusions	60

CAPÍTOL 2. DRET SUPLETORI I RELACIÓ AMB EL LLIBRE SISÈ DEL CODI CIVIL DE CATALUNYA	61
<i>Héctor Simón Moreno</i>	

CAPÍTOL 3. LA DURADA DEL CONTRACTE	67
<i>Elga Molina Roig</i>	

1. Tractament a la LAU 1994	68
2. Tractament al dret comparat europeu	71
3. Interpretació del criteri	74
4. Proposta alternativa de criteri	78
5. Conclusions	80

CAPÍTOL 4. LES CAUSES DE RESOLUCIÓ DEL CONTRACTE	83
<i>Gemma Caballé Fabra</i>	

1. Tractament a la LAU 1994	84
2. Problemes que planteja aquesta regulació de la LAU	85
2.1. Necessitat d'habitatge de l'arrendador o dels seus familiars	86
2.2. Nombre de mensualitats impagades	86
2.3. Perjudici econòmic a l'arrendador	87
3. Interpretació del criteri	87
3.1. Causes ordinàries	88
3.2. Causes extraordinàries	91
4. Conclusions	93

CAPÍTOL 5. EL DESISTIMENT DEL CONTRACTE PER PART DE L'ARRENDATARI	95
<i>Rosa Maria Garcia Teruel</i>	

1. Tractament a la LAU 1994	95
2. Interpretació del criteri	98
a) Desistiment en els arrendaments d'habitatge indefinits	99
b) Desistiment en els arrendaments d'habitatge de durada determinada	99

c) El desistiment en la rehabilitació per renda/masoveria urbana	102
3. Conclusions	103
CAPÍTOL 6. LA CESSIÓ I EL SOTSARRENDAMENT	105
<i>Gemma Caballé Fabra</i>	
1. Tractament a la LAU 1994	105
2. Problemes que planteja la regulació de la LAU	107
3. Interpretació del criteri	108
4. Conclusions	112
CAPÍTOL 7. ELS DRETS LEGALS DE SUBROGACIÓ	115
<i>Héctor Simón Moreno</i>	
1. Tractament a la LAU 1994	116
2. Interpretació del criteri	116
2.1. La nul·litat, separació o divorci del matrimoni	116
2.2. Mort, desistiment i abandonament de l'arrendatari	118
2.2.1. Mort de l'arrendatari	119
2.2.2. Desistiment i abandonament	120
2.3. Caràcter irrenunciable	121
2.4. Conversió del contracte estable en el temps en un contracte temporal	121
2.5. La notificació de l'arrendatari a l'arrendador de la voluntat de subrogar-se en el contracte	122
3. Conclusions	123
CAPÍTOL 8. LA RESOLUCIÓ DEL CONTRACTE PER PART DE L'ARRENDADOR ..	125
<i>Rosa Maria Garcia Teruel</i>	
1. Tractament a la LAU 1994	125
2. Interpretació del criteri	128
2.1. Requisits per continuar el contracte d'arrendament	128
2.2. Efectes de la resolució del dret de l'arrendador	129
3. Conclusions	130
CAPÍTOL 9. LA VENDA DE L'HABITATGE I ELS DRETS D'ADQUISICIÓ	
PREFERENT	131
<i>Rosa Maria Garcia Teruel</i>	
1. Tractament a la LAU 1994	132
2. Interpretació del criteri	135
3. Conclusions	137

CAPÍTOL 10. EL RÈGIM D'OBRES I REPARACIONS NECESSÀRIES	139
<i>Elga Molina Roig</i>	
1. Tractament a la LAU	140
1.1. Obres i reparacions necessàries a l'habitatge	140
1.2. Obres útils o de millora a l'habitatge	142
1.3. Obres que pot dur a terme l'arrendatari	143
1.4. Tractament al dret comparat europeu	145
2. Interpretació del criteri i proposta de millora	149
2.1. Obres i reparacions necessàries a l'habitatge	149
2.1.1. Petites reparacions a càrrec de l'arrendatari	149
2.1.2. Obres que pot fer l'arrendatari a càrrec de l'arrendador	151
2.2. Obres útils o de millora a l'habitatge	151
2.3. Obres que pot realitzar l'arrendatari	153
3. Conclusions	154
CAPÍTOL 11. EL RÈGIM DE DESPESES CORRENTS DE L'HABITATGE	157
<i>Elga Molina Roig</i>	
1. Tractament a la LAU	158
2. Tractament al Dret europeu	159
3. Interpretació del criteri	161
4. Conclusions	162
CAPÍTOL 12. LES CAUSES DE SUSPENSÍO DEL CONTRACTE	165
<i>Héctor Simón Moreno</i>	
1. Tractament a la LAU	165
2. Interpretació del criteri	166
2.1. Àmbit d'aplicació	166
2.2. Drets de l'arrendatari	168
3. Conclusions	172
CAPÍTOL 13. LES CAUSES D'EXTINCIÓ DEL CONTRACTE	173
<i>Héctor Simón Moreno</i>	
1. Tractament a la LAU 1994	173
2. Interpretació del criteri	173
2.1. L'incompliment genèric de les clàusules contractuals	174
2.2. L'impagament de la renda i la protecció processal de l'arrendatari	176
2.3. Les causes d'extinció i resolució del contracte d'arrendament previstes a la resta de normes de l'ordenament jurídic	178
2.4. Efectes de l'extinció	179
3. Conclusions	179

CAPÍTOL 14. EL DIPÒSIT I D'ALTRES GARANTIES PER A L'ARRENDADOR . . .	181
<i>Héctor Simón Moreno i Gemma Caballé Fabra</i>	
1. Tractament a la LAU 1994	182
2. Interpretació del criteri	183
2.1. La fiança	183
2.1.1. Funcions de la fiança	183
2.1.2. Imperativitat de l'obligació de dipositar la fiança	183
2.1.3. Quantia i actualització de la fiança	183
2.2. Realització d'un inventari	186
2.3. L'entrada del propietari i presa de possessió	186
2.4. El règim de la penyora flotant	189
3. Conclusions	193
CAPÍTOL 15. LA RENDA I LA SEVA ACTUALITZACIÓ	195
<i>Sergio Nasarre Aznar</i>	
1. El règim de la renda als Criteris	196
2. Un sistema de renda referenciada	197
2.1. Fonament per a la seva adopció	197
2.2. L'adopció d'un modern sistema de renda referenciada	199
2.3. La renda referenciada al sistema alemany	201
2.3.1. Límits a l'establiment de rendes inicials (contractes nous de lloguer)	201
2.3.2. Límits a l'actualització de les rendes (§ 557 BGB)	203
2.4. Conseqüències i usos de l'adopció d'un índex de renda referenciada avançat. L'índex de Referència de Preus de Lloguer de Catalunya de 2017	208
3. Els lloguers abusius	213
CAPÍTOL 16. LES PRESTACIONS EQUIVALENTS A LA RENDA	215
<i>Rosa Maria Garcia Teruel</i>	
1. Tractament del preu de l'arrendament urbà a la LAU, amb especial referència a la reforma o rehabilitació de l'immoble	215
2. Interpretació del criteri	218
3. Conclusions	221
CAPÍTOL 17. LES ASSOCIACIONS DE PROPIETARIS I DE LLOGATERS	223
<i>Sergio Nasarre Aznar</i>	
1. Introducció	223
2. Les funcions	225
A) Funcions específiques en el context dels criteris per a un nou Dret d'arrendaments a Catalunya	225
B) Representació	227

C) Acompanyament i intervenció	228
D) Provisió d'informació i d'assessorament	229
E) Elaboració d'estudis i estadístiques	230
3. Conclusions	230

CAPÍTOL 18. EL REGISTRE DE LLOGERS DE CATALUNYA 233

Héctor Simón Moreno

1. Tractament a la LAU	233
2. Interpretació del criteri	234
2.1. Naturalesa del Registre	234
2.2. Funcions	236
2.2.1. Registre de contractes d'arrendament	236
2.2.2. Registre de sentències o laudes fermes d'impagaments de lloguer	237
2.2.3. Dipòsit i custòdia de fiances i altres funcions	239
2.3. Caràcter imperatiu o dispositiu	240
3. Conclusions	240

**PART III
ESTUDIS ESPECIALITZATS**

**CAPÍTOL 19. L'ÚS DE MECANISMES EXTRAJUDICIALS DE RESOLUCIÓ DE
CONFLICTES EN L'ÀMBIT DEL CONTRACTE D'ARRENDAMENT .....** 243

Emma López Solé

1. Introducció	243
2. Anàlisi de la viabilitat de l'ús de l'arbitratge, la conciliació i la mediació en els conflictes derivats del contracte de lloguer	248
2.1. Arbitratge	249
2.2. Conciliació	250
2.3. Mediació	251
2.4. Viabilitat de l'ús obligatori d'aquests mètodes de resolució de conflictes	253
3. Experiències en l'àmbit dels arrendaments urbans	256
4. Mediabilitat dels conflictes derivats dels contractes de lloguer	257
5. Conclusions	259

**CAPÍTOL 20. EL ROL DELS AGENTS IMMOBILIARIS EN LA SUBSCRIPCIÓ
D'UN CONTRACTE D'ARRENDAMENT .....** 261

Gemma Caballé Fabra

1. Introducció	261
2. La regulació de la professió	263

3. El concepte d'agent immobiliari i les funcions que exerceixen en els contractes d'arrendament.	266
4. El Registre d'Agents Immobiliaris de Catalunya.	269
5. Possible nou rol dels agents immobiliaris en l'àmbit dels contractes d'arrendament.	271
6. La particularitat de «l'objecte de treball» d'aquests professionals: els habitatges.	274
7. Conclusions	276

CAPÍTOL 21. LA FISCALITAT DEL LLOGUER 279

Estela Rivas Nieto

1. Introducció.	279
2. L'arrendatari.	281
3. L'arrendador.	285
4. Conclusions	290

CAPÍTOL 22. EL LLOGUER D'HABITACIONS. 293

Héctor Simón Moreno

1. Introducció.	293
2. La problemàtica a nivell estatal: la regulació aplicable al lloguer d'habitacions	294
3. La configuració del lloguer d'habitacions en un nou règim d'arrendaments urbans.	300
3.1. Fonament.	300
3.2. Anàlisi de les Conclusions de la Comissió.	301
3.2.1. Naturalesa jurídica.	301
3.2.2. La durada del contracte i els requisits formals.	303
3.2.3. Les obligacions i els drets de les parts.	304
3.2.3.1. Les obligacions i els drets de l'arrendador.	305
3.2.3.2. Les obligacions i els drets de l'arrendatari.	307
3.3. L'aplicació d'altres normes al lloguer d'habitacions	308
4. Conclusions	309

CAPÍTOL 23. EL LLOGUER D'HABITATGES SOCIALS. 311

Núria Lambea Llop

1. Introducció.	311
2. Determinació de l'objecte	312
2.1. Aspectes per determinar el concepte d'habitatge de lloguer social	312
2.2. Aproximació de les possibles classificacions d'habitatge de lloguer social en un nou règim d'arrendaments urbans.	313
3. Règim especial.	317

Índex

3.1. La durada del contracte	317
3.2. Causes de resolució del contracte	320
3.3. Desistiment per part de l'arrendatari	322
3.4. Cessió i sotsarrendament	323
3.5. Drets legals de subrogació	325
3.6. Drets d'adquisició preferent	327
3.7. Règim d'obres, reparacions i millores	327
3.8. Dipòsit i d'altres garanties per l'arrendador	330
3.9. La renda	331
4. Conclusions	333
CAPÍTOL 24. LA COMPETÈNCIA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA EN MATÈRIA D'ARRENDAMENTS URBANS.	337
<i>Héctor Simón Moreno</i>	
1. Introducció	337
2. Anàlisi de la distribució competencial en matèria civil a la Constitució Espanyola	338
3. La connexió dels arrendaments urbans amb el Dret civil propi de Catalunya	340
4. La competència de la Generalitat de Catalunya en matèria d'habitatge	344
5. Conclusions	344
BIBLIOGRAFIA	347
Legislació	356
Sentències i resolucions	361

ÍNDEX DE TAULES I FIGURES

Taula 1.	Evolució de la taxa de les diferents formes de tinença de l'habitatge 1950-2015.	32
Taula 2.	Estabilitat, flexibilitat i assequibilitat de l'arrendatari a Suïssa, Alemanya i Àustria i als països del sud d'Europa.	37
Taula 3.	Aspectes positius i negatius i la solució alemanya d'introduir un sistema de renda referenciat en els arrendaments urbans d'habitatge.	209
Taula 4.	Liquidació de l'ITP a Catalunya per arrendament.	282
Taula 5.	Proposta de liquidació d'ITP a Catalunya per arrendaments estables en el temps amb la nova bonificació.	282
Taula 6.	Aplicació de la LAU i del CC al contracte de lloguer d'habitacions.	295
Taula 7.	Quadre resum de l'habitatge social existent a Catalunya, segons rang d'IRSC.	314
Taula 8.	Esquema del règim especial per a lloguers d'habitatges socials dividit per Subgrups.	334
Figura 1.	Preferències d'arrendador i arrendatari en un contracte de lloguer d'arrendaments urbans.	41
Figura 2.	Metodologia de treball en l'elaboració dels Principis proposats per la Càtedra UNESCO d'Habitatge URV.	46
Figura 3.	Presentació de la proposta de la durada del contracte de lloguer per a la seva discussió amb la Comissió de treball. ...	47
Figura 4.	Desistiment en arrendaments indefinits i de durada determinada a Europa.	101
Figura 5.	Diverses modalitats de renda referenciada, ordenades de més a menys liberal.	200
Figura 6.	Taula Mietspiegel de Berlín 2017.	205
Figura 7.	Motius dels escrits de queixa rebuts per la Unitat d'Atenció Ciutadana del CGPJ l'any 2015.	245